

SLOVENE

Inserati:
Enostopna petstvarsta (50 mm široka in 3 mm visoka ali aje prostor)
za enkrat . . . po 50 v
za dva in večkrat . . . 45
pri večjih naročilih primeren
popust po dogovoru.
Ob sobotah dvojni tarif.
Poslano:
Enostopna petstvarsta & 1
izhaja vsak dan izvenredno
dolgo in praznike, ob 3. uri pop.
Redna letna priloga vsaki rač.

Velja po pošti:
za celo leto naprej . . . K 60—
za en mesec . . . 4.50
za Nemčijo celoletno . . . 65—
za ostale inozemstvo . . . 80—
V Ljubljani na dom
za celo leto naprej . . . K 45—
za en mesec . . . 4—
V spremstvu poštom . . . 3.50
Sobotna izdaja:
za celo leto . . . K 18—
za Nemčijo celoletno . . . 12—
za ostale inozemstvo . . . 15—

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Recepti se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 50.

Političen list za slovenski narod.

Opravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511,
bosn.-herz. št. 7563. — Uredniškega telefona št. 50.

Živela republika!

Jugoslovanski častniki in vojaki!

Narodni svet v Ljubljani poziva vse jugoslovanske častnike, podčastnike in moštvo, naj se **ne-mudoma** zglase v Ljubljani v Mestnem domu radi uvrstitve v narodno armado.

Narodni Svet.

Američani nam gredo na pomoč.

Zagreb, 31. oktobra. Ameriške čete se izkrcujejo na več točkah našega obrežja in nam gredo na pomoč.

Angleži in Italijani zasedli Trst.

Trst, 31. oktobra. V Trstu so se danes izkrcale angleške in italijanske čete.

Med Ljubljano in Trstom je telefonska zveza prekinjena. Danes pričakujejo v Ljubljano dr. Ryba in dr. Wilfana.

Kako je v Trstu?

Ob sklepu lista je dobil »Narodni svet« poročilo iz Opčin, da tam še vedno ne vedo, kdo se je pravzaprav izkrcal v

Trstu. Komunikacije med Opčinami in Trstom so popolnoma pretrgane in ne vedo, kaj se godi v Trstu.

Pulj zasedli Američani.

Pulj, 31. oktobra. Danes v prvih jutranjih urah je prispela pred Pulj ameriško-angleška eskadra, vendar se trdi, da se čete entente še niso iskrcale. Naša mornarica je pod jugoslovansko zastavo v naših rokah.

Angleži v Ljubljani.

Mornarji iz Nemčije razoroženi v Ljubljani.

Dva angleška štabna častnika sta že prispela v Ljubljano. Angleške čete je pričakovati v najkrajšem času v prvih popoldanskih urah v Ljubljano. Dospela je vest, da se angleške čete s častniki na čelu vozijo v velikih avtomobilih iz Trsta proti Ljubljani. Okrog poldne so prispele v Postojno. Tudi z vlaki se bodo pripeljale an-

gleške čete v Ljubljano, odkoder bodo dirigirane naprej v jugoslovanske dežele.

Nemški mornarji v Ljubljani razoroženi.

Na glavni kolodvor v Ljubljani so prispele nemške mornariške čete. Jugoslovansko vojaštvo jih je razorožilo in jim odvzelo veliko svile, municije in obilo drugega materiala. Pričakujejo še nadaljnjih nemških čet, da jih razorožijo.

Jugoslovanska republika.

Vojaško poveljstvo v Ljubljani v rokah jugoslovanske vlade.

Na povelje zapovedništva vojnega ministrstva jugoslovanske vlade je prevzel danes dopoldne štacijsko poveljstvo v Ljubljani polkovnik Pour.

Tekom dneva pride v Ljubljano kot odposlanec našega vojnega ministrstva hrvatski general, ki prevzame poveljstvo nad vsemi četami Slovenije.

Ljubljanski vojaški poveljnik odstavljen.

Danes dopoldne je Narodni svet odstavil ljubljanskega vojaškega poveljnika generalnega majorja Uhereka. Posle vojaškega poveljstva je prevzel polkovnik Pour. Nujno se zahteva tudi odstranitev

krajnega poveljnika podpolkovnika Theissa. Ta si je sicer na čepico pripel slovensko kokardo, vendar je navaden hinavec, ki je vedno zatiral slovansko vojaštvo. — Kakor se nam naknadno poroča, je odstopil kraini poveljnik podpolkovnik Theiss.

Vojaško poveljstvo v Ljubljani.

SITUACIJSKO POROČILO.

Od vojaškega poveljništva jugoslovanske države v Zagrebu:

Načelnik vojnega odseka vlade Narodnega Vijeća je imenoval generalnega majorja Pliverića za poveljnika prvega vojaškega okrožja za Hrvatsko in Slavonijo s sedežem v Zagrebu. Podmaršal Mihaljević je imenovan za poveljnika operativnega odseka s sedežem v Zagrebu.

V Ljubljani se ustanovi poveljništvo drugega vojnega okrožja. Za poveljnika bo imenovan podmaršal Istvanović.

V področju prvega vojnega okrožja vlada mir in red, razum nekaterih malih nerednosti od strani »Zelenega kadra«.

Načelnik vojnega odseka vlade Narodnega Vijeća zaukazuje, da se store koraki, kako naj se v področju tamošnjega vojnega okrožja ohrani red in mir.

Poskrbi naj se, da vse naše čete, katere se vračajo z bojišča v našo domovino, v področju Slovenije dobe vsako pomoč.

Vojaški položaj, kakoršen je tamkaj, ima se takoj sporočiti načelniku vojaškega odseka vlade Narodnega Vijeća v Zagrebu, posebno bivališča naših jugoslovanskih čet, pa tudi tujih čet, v kolikor se še nahajajo v tamošnjem področju.

Zagreb, 31. oktobra 1918.

Načelnik vojnega odseka.

Predstavitelj Nemčije v Ljubljani se predstavil »Narodnemu svetu«.

Konzularni agent Nemčije Oto Windels se je danes predstavil »Narodnemu svetu«. Prosi varstva za nemške državljane. »Narodni svet« je odgovoril, da je vse za varstvo in mir preskrbljeno.

Manifestacije v Ljubljani.

Danes zjutraj so se pripeljali s fronte v Ljubljano vojaki hrvaškega pešpolka št. 53 z godbo. Napravili so obhod po mestu. Godba je igrala slovanske koračnice. Pred Prešernovim spomenikom, pred škofijo in pred deželnim dvorcem se je sprevod ustavil in je godba povsod zaigrala po eden do dva komada. Na Prešernov spomenik je splezal neki mornar in zasadil v Prešernovo roko narodno zastavo. Vojaki so nosili slovanske zastavice. Nato so šli v staro cukrarno, kjer so oprostili tam internirane češke vojake. Celo dopoldne se vrše po Ljubljani velike manifestacije. Manifestantje so raz magistralni sneli avstrijskega orla. Po celi Ljubljani se čujejo kliči: Živela jugoslovanska republika. Manifestantje pojo po ulicah narodne himne.

Uradi in šole slovenske.

Deželna sodnija, vsi drugi uradi in vse šole so od danes naprej popolnoma slovenske. Uradni jezik je povsod slovenski.

Naše čete prevzele vojašnice.

Danes dopoldne so prevzele ves vojašnice domače čete.

Finančna uprava slovenska.

Danes dopoldne so se zbrali uradniki finančne uprave ter so sklenili, da od danes naprej uradujejo izključno slovenski. To velja tudi za vse podrejene urade.

Slovenski uradni list.

Danes je izšel uradni list prvič v slovenskem jeziku.

Grofi Attems zbežal.

Bivši deželni predsednik vojvodine Kranjske grof Attems je danes dopoldne zbežal iz Ljubljane.

Maribor naš!

Iz Maribora poročajo 30. t. m.: Včeraj je prišel na tukašnje okrajno glavarstvo nosil dr. Verstovšek in naznanil uradnikom

izpremembo v političnem položaju. Uradniki so nato večinoma odpotovali v Gradec.

Celo Koroško!

Na številnih shodih, v neštetih resolucijah in člankih, celo z deputacijo na cesarskem dvoru so dokazovali v »imenu vsega Korotana«, da se koroška dežela ne sme raztrgati. Tisoč let da je bila nerazdeljena in ni je sile, ki bi jo mogla razdeliti. Dobro ste dokazali. Tako dobro, da sedaj verjamemo tudi mi in verjamejo tudi merodajni faktorji i zunaj državnih mej.

Dalje ste vedno povdarjali, da so se Nemci in Slovenci v Korotanu vedno, skoz tisoč let, dobro razumeli. Bili so navezani drug na drugega. Dobro! Ni torej nobenega vzroka, da bi se i v prihodnje dobro ne razumeli.

Tretjič ste rekli, da je Korotan tudi topografično in geografično ena celota. Vse njene vode, vse doline se stekajo v matico Dravo. Dobro! Tako naj tudi v prihodnje ostane.

Četrtič ste rekli, da mora dobiti Koroška izhod do morja, do Adrije, da brez Trsta ne more živeti. Dobro!

Jasno pa je sedaj, da se za Koroško dajo rešiti vsa ta vprašanja edino-le v okviru Jugoslavije in nikjer drugje. Torej: celo, nerazdeljeno Koroško k Jugoslaviji!

In v resnici ni je dežele, katere bi s priklopitvijo k Jugoslaviji toliko profitirala, kakor ravno Koroška.

Ta rešitev je naravnost idealna in bodočnost za Koroško je naravnost sijajna.

Dr. Krek je leta 1914, tik pred vojno zaklical na velikanskem taboru pri Šmihelu na Koroškem: »Proti jugovzhodu morame obračati naše oči. Od tam pride nam rešitev, tam je naša bodočnost.«

Kar je Krek prerokoval, se sedaj dogaja! Od Visokih Tur do Balkana!

V Zagrebu mir.

Zagreb, 31. oktobra. Tu vlada mir in najlepši red.

»Zeleni kader« pleni.

Zagreb, 31. oktobra. »Zeleni kader« pleni v Kutini. »Narodno veče« je takoj odposlalo s posebnim vlakom iz Dugega sela vojaštvo s strojnimi puškami, da uniči roparje.

Poziv.

Ustanavljajte občinsko narodno obrano.

Navdušeni se veselimo svobode v neodvisni Jugoslaviji. Opravičeno pa greni splošno veselje med narodom velika skrb, če našim pokrajinam konec vojne ne prinese novih, še večjih nesreč: požigi, plenjenje, ropanje, umori in druga nasilstva od strani izstradanih vojaških krdel, ki bi se v slučaju neredne demobilizacije vračali preko naše domovine. Na vse moramo biti pripravljeni. Zato pozivljamo po naročilu najvišje narodne oblasti, Narodnega veča v Zagrebu vsa telovadna društva (orlovska in sokolska), požarne brambе in sploh vsa narodna društva, občine in posameznike, da dogovorno med seboj takoj osnujejo po vseh občinah, v vsaki vasi skupno občinsko narodno obrano.

Vsaka občina naj ima za ta prehodni čas svojo narodno obrano ali javno stražo. Če to zahteva posebnost lege, je tudi lahko več občin združenih v eno občinsko narodno obrano. Gotovo pa je najbolje, da se v vsaki občini in vsaki vasi ustanovi narodna obrana posebej.

Odbor za občinsko narodno obrano naj bo sestavljen po velikosti občine od 6 do 10 mož. V tem odboru vodi predsednik in njega namestnik upravne in organizacijske posle (popis, plačo, prehrano, obleko, obutev itd.). Načelnik in podnačelnik pa naj skrbita za tehnično vodstvo straže, t. j. za četrne redovne vaje, rabo orožja, pouk v stražni službi in za even-

talni razdelitev straže v več pododdelkov. Poleg tega ima odbor tajnika, blagajnika in po potrebi njihova namestnika. Vrhovna odločitev v vseh važnejših stvareh pristaja celicnemu odboru. Kjer bi župan ali kdorkoli eviral priprave za ustanovitev ali bi kakšna nezanesljiva oseba hotela delati ovire, naj se izvoli odbor za občinsko narodno obrambo preko župana in teh oseb.

Kdo spada k narodni obrambi? Za prvi začetek vsak moški nad 17 let star, ki se prostovoljno prikladi. Če bo kazalo vpeljati obvezno brambno dolžnost, pa od 17. do 50. leta, kar odloči »Narodno veče« v Zagrebu, ki preskrbi tudi orožje.

Čehoslovaška republika.

Česki narodni izbor je z zakonom dne 28. t. m. proklamiral česko-slovaško državo.

PROGLAS.

Da se vzdrži stik dosedanjega pravnege reda z novim stanjem, da bi ne nastale zmede in bil pripravljen prehod k novemu državnemu življenju, odreja »Narodni izbor« v imenu česko-slovaškega naroda kot izvrševatelj državne oblasti sledeče:

Člen 1. Državno obliko česko-slovaške države določi narodni zbor v sporazumu s česko-slovaškim svetom v Parizu, ki sta kot organ enomiselnosti volje naroda. Predno se to izvede, izvršuje državno oblast »Narodni izbor«.

Člen 2. Vsi dosedanji deželni in državni zakoni ter naredbe ostanejo še nadalje v veljavi.

Člen 3. Vsi samoupravni uradi, državni, deželni in občinski zavodi, kakor tudi okrožni in okrajni so podrejeni »Narodnemu izboru« in uradujejo še dalje na podlagi dosedaj veljavnih zakonov in naredb.

Člen 4. Ta zakon stoji v veljavo z današnjim dnem.

Člen 5. Predsedstvo »Narodnega izbora« se pooblašča, da ta zakon izvede.

Praga, dne 28. oktobra 1918.

Anton Švehla, m. p., Jurij Štříbrný, m. p., dr. Al. Rašin, m. p., dr. Fr. Soukup, m. p., dr. Vavro Šrobar, m. p.

Dogodki v Pragi.

Praga, 30. oktobra. Včeraj ob 11. uri dopoldne so na Hradčanih razobesili česko zastavo v znamenje, da je grad v tem trenutku prešel v upravo Narodnega izbora. Stražo opravljajo Sokoli.

Brezžične postaje je prevzelo vodstvo narodne obrane.

V nedeljo je hotela praška policija odpeljati prvi del arhiva državne policije, skupno 65 zabojev. Vseboval je vojaške in vohunske zadeve. Vsled posredovanja poslancev Modračka in dr. Soukupa so železničarji važen pridržali v Pragi. Zaboj so zaplenili za Narodni izbor.

Včeraj se je izvršila predaja policijskega ravateljstva, poštnege ravateljstva in finančne uprave. Finančna straža je v službi Narodnega izbora. Carino bodo pobirali za česko-slovaško državo, enako davke.

Vojašnica hebskega pešpolka št. 73 v Vrsovicu je že pod poveljstvom Sokolov. Vojaški so izrazili željo, da bi se radi peljali domov. Čuje se, da bo sokolsko poveljstvo ugodilo tej želji.

Vojaške, ki prihajajo v Prago, razorožujejo. Vojaško poveljstvo je izdalo povelje, ki odreja, da se morajo vse sodne razprave glede političnih in vojaških deliktov takoj ustaviti.

Vojaške podpore se izplačujejo naprej, pravtako plače za državne, deželne in druge uradnike.

Vojaške demonstracije na Dunaju.

Vojaške demonstracije na Dunaju.

Včeraj popoldne ob 4. uri se je zbralo pred domobranskim ministrstvom do pet tisoč častnikov, vojakov in vojnih invalidov, ki so pod milim nebom zborovali. Govorniki so zahtevali, naj se takoj ustanovi nemško-avstrijska armada. Sklenili so, da se stavijo narodnemu izboru na razpolago. Nato so zborovalci s častniki na čelu, ki so nosili na čepicah črno-rdeče-zlate trakove, odkorakali pred nižje-avstrijsko deželno zbornico, kjer je zboroval nemško-avstrijski narodni izbor. Poslali so k predsedniku Dinghoferju deputacijo radi ustanovitve samostojne nemško-avstrijske armade. Dinghofer je odgovoril, da je v tem oziru že obrnil na vrhovno armadno poveljstvo. Tedaj so zadoneli viharni protestni klici: »To koruptno bando odklanjamo! Z vrhovnim armadnim poveljstvom nočemo imeti nič skupnega! Med predlaganimi organizatorji bodoče nemško-avstrijske armade je deputacija, podmaršala Berna ogorčeno odklonila. Nato je deputacija na Dinghoferjevo pobudo izvolila svoj odbor, nakar se je poslanec Glöckl takoj začel posvetovati z njim. Posvetovanja se danes nadaljujejo.

Nato so vojaški odšli pred vojno ministrstvo, kjer se je bila medtem zbrala množica tisočlajna množica. Vojaštvo je viharno zahtevalo, naj vojno ministrstvo izroči svoje povelje izvršilnemu odboru. Vojno ministrstvo je dalo ukaz, naj nastopijo čete. Vojaško poveljstvo pa ukaza ni izvršilo, marveč je naprosilo poslanca Seitzja kot predsednika, da pomiri množico. Seitz je poslal šest poslancev, ki so množico pogovarjali in ji naznanili dogovor z

Dokler pa tega ni, je dobro v slučaju potrebe vsako obrambno orožje in sredstvo. Občinske obrane se dogovore medsebojno glede podpore v slučaju potrebe. Zunanji znak za člane, ki spadajo v narodno obrambo, je okrogla kokarda v narodnih barvah in legitimacija od odbora občinske Narodne obrane.

Osrednji odbor za narodno obrambo v Ljubljani.

Državno policijo prevzela mestna občina.

Danes je prevzela mestna občina ljubljanska državno policijo. Občinstvo se opozarja, da se ji brezpogojno pokori.

Odredbe Narodnega izbora.

Praga, 30. oktobra. (Česko-slov. tisk. urad.) Po naročilu Narodnega izbora se vsi železniški vozovi s premožem pridržijo na Češkem. O njihovi porabi odloči na ukaz deželnege gospodarskega sveta ustanovljena komisija za upravljanje premoževstva. Za izvoz določeni premož se bo razdelil s posebnim ozirom na najnujnejše potrebe vodarnic, plinaren in veleobrtij. Izrecno se naglašja, da je vsa premožovna služba podrejena premožovnemu uradu oziroma komisiji za upravljanje premoževstva, tudi doslej dunajskemu ministrstvu za javna dela podrejena premožovna služba. Za izvrševanje poslov, ki jih je doslej opravljalo dunajsko ministrstvo za javna dela, se je pri deželni poslovalnici za premož ustanovil poseben oddelek.

Praga, 30. oktobra. (K. u.) Česko-slovaški tiskovni urad naznanja ustanovitev začasne komisije za zunanje zadeve. Nadalje je Narodni izbor razveljavil militarizacijo in avstrijskih obratov.

Razglas praškega namestništva.

Praga, 30. oktobra. (Česko-slovaški tiskovni urad.) Predsedništvo praškega namestništva razglasi: Namestništveni podpredsednik Jan Kosina se je danes dopoldne v družbi namestništvenega svetnika dr. pl. Eysselta in namestništvenega tajnika dr. Šapare v imenu vsega namestništva zglasil pri Narodnem izboru in tam izjavil, da bo namestništvo odslej uradovalo v službi nove državne oblike. Pri tej priliki se je izvršil dogovor o glavnih potezah bodočega postopanja. Glede uradništva so se sporazumeli, da se ne izvrše nobene prekratne izpremembe, tudi ne v narodnostnem pogledu. Narodni izbor je vzel v vednost, da bo morebitne premembe, ki bi bile potrebne z ozirom na izpremembe razmere, izvedel namestništveni podpredsednik Jan Kosina. Pripomnilo se je, da se sedaj od uradnikov ne bo zahtevala zaobljuba. Nadaljne odredbe v tem oziru so pridržane.

Česko-slovaški poslanik pri dunajski vladi.

Praga, 30. oktobra. (K. u.) Česko-slovaški tiskovni urad poroča: Poslanec Vlastimil Tusaar je imenovan za česko-slovaškega poslanika pri dunajski vladi.

Česko-slovaški tiskovni urad.

Praga, 30. oktobra. Predsedstvo »Narodnega izbora« je ustanovilo samostojen česko-slovaški tiskovni urad.

Budjevice v čeških rokah.

Dunaj, 30. oktobra. Nemški občinski zastop v Budjevicah je odstopil in izročil upravo odboru, v katerem imajo večino Čehi.

vojaškim odborom. Množica je šla nato po notranjem mestu proti rossauski vojašnici. Spotoma so razbili okna po restavracijah in kavarnah.

Izpraznitev dunajske cesarjeve zakladnice.

Dunaj, 30. Cesarjevo zakladnico izpraznjujejo in prepeljejo dragocenosti najbrže na Ogrsko.

Dr. Fric Adler na svobodi.

Včeraj dopoldne so iz kaznišnice in izpustili dr. Frica Adlerja, ki je bil ustrelil grofa Stürgkha. Fric Adler je sin starega voditelja nemške socialne demokracije dr. Adlerja. Frica Adlerja so somišljeniki v triumfu spremili na Dunaj.

Nemiri v Budimpešti.

Plenitve v Budimpešti.

Stavka v Budimpešti je trajala 29. oktobra pol ure. Delavci so udrili v skladišče za orožje in ugrabili 5000 Mannlicherov in Frommerjevih samokresov. Delavci so vzeli samokrese, puške in strelivo.

Mažari za republiko.

Budimpešta, 30. okt. (Ogrski kor. ur.) Tudi noč se je pred klubom Karolyijeve stranke in pred sedežem narodnega sveta zbrala večja množica demonstrantov. Bilo je več govorov. Ko se je medtem raznesla govorica o demonstracijah na Dunaju, je množica jela vikati: Živela republika in ve-

čje gruča so se razsule po mestu. Od častnikov so zahtevale, naj s čepic odstranijo rozete. Častniki so zahtevi ustregli. Ko se je raznesla vest, da naj noč odide marškompanija budimpeštanskega pešpolka št. 32, so se demonstrantje usuli k vzhodnemu kolodvoru, kjer se je izkazalo, da vest ne odgovarja istini. Demonstrantje so pobili nekaj oken pri nemškem nadzorovalnem poveljstvu. Demonstracije so trajale v pozno noč. Iz množice je zadonelo tudi nekaj strelcev, toda streljalo se je izključno le v zrak. Izgredov proti lastnini in življenju ni bilo nikjer.

NOVO OGRSKO MINISTRSTVO.

Grof Hadik je zavzel danes svoje mesto. Ob 10. uri dopoldne je prišel v ministrsko predsedstvo in sprejel celo vrsto politikov, med njimi predsednika stranke malih kmetov Štefana Szaba, ki prevzame poljedelsko ministrstvo. Prej je še govoril s grofom Albertom Apponyjem. Narodni svet je določil svoje stališče do vlade: pripravljen je, da prevzame vladno, a podpisati bo tudi vladno, ki sprejme njen program. Proti vsaki drugi vladi bo v najostrejši opoziciji. Svojo organizacijo bo izpopolnjeval ne glede na novo vladno in ne trpi nobenega vmešavanja ali omejitve. Narodni svet razpolaga že s policijo; pridružila se mu je organizacija učiteljev, ki šteje 35.000 članov. Približujejo se mu tudi poštni, brzojavni in železniški uradniki ter advokati. Žrtve spopada bodo na javne stroške pokopali. »Narodnemu veču« so brzojavili: Ogrski narodni svet pozdravlja v bratski ljubezni svoboden narod Hrvatov, Srbov in Dalmatincev in ga istočasno prosi, naj brani nedolžne ogrske žrtve nesrečne politike, ki so ostali na jugoslovanskem ozemlju. — Dalje je sklenil, da bo varoval časopise proti konfiskacijam od strani vlade. V ta namen se je ustanovil danes svet, katerega sestavljajo zaupniki delavcev, organizacije častnikov in izdajateljev.

Pismo z Reke.

Reka, 30. oktobra.

Že zgodaj zjutraj dne 29. t. m. je bil Sušak ves v zastavah. Veselo ljudstvo se je zbiralo po ulicah, a skupine vojakov in mornarjev, okrašene z narodnimi zastavami in noseče na čepicah narodne trakove, so hodile po ulicah in pele. Tudi finančni stražniki in orožniki so zamenjali rozete z narodnimi trakovi. Okoli 10.000 ljudi je odkorakalo z jugoslovanskimi zastavami na Reko. Cel Corso je bil v zastavah, na mestnem stolpu pa je prvič zaplapolala hrvatska zastava. Dopoldne se je bralo na Reki pred hrvatsko čitalnico veliko število Italijanov, kjer so peli »Lepo našo domovino«.

Včeraj ob štirih popoldne je izročil reški guverner Jekelfalussy poveljniku straže guvernerjeve palače celo palačo. Pismo potrdilo prevzetja so podpisali nadporočnik Josip Krpan, poročnik Milan Batalo, gozdarski rač. revident Bartol Baretić in guverner Jekelfalussy. Na guvernerjevi palači sta nato razvila hrvatsko zastavo imenovana častnika, na pošti pa poročnik Josi Sironić.

V včerajšnjem dnevnem povelju je izdal podmaršal Ištvanović povelje, da morejo vojaški dosedanje znake na čepicah zamenjati z narodnimi trobojnicami.

Včeraj popoldne, ko so hoteli odpotovali z Reke nemški vojaški, ki so prišli iz Albanije, so jih zgnali železničarji z vojaško posadko iz voz, razorožili in internirali.

Nemška Avstrija.

Iz seje narodnega zbora 30. oktobra.

Poročila v današnji jutranji izdaji izpopolnjujemo še z naslednjimi podrobnostmi:

Pred deželno zbornico, kjer zboruje nemško-avstrijski narodni izbor in po bližnjih ulicah se je zbrala že pred sejo velika množica demonstrantov, med njimi veliko častnikov. Zastopniki raznih strank so imeli nagovore na množico, ki je pela nemško-avstrijske pesmi in vzklíkala nemško-avstrijski državi. K predsedniku narodnega zbora Dinghoferju je prišla deputacija in prosila, naj se ustanovi narodna armada za vzdrževanje reda. Predsednik Dinghofer je odgovoril, da so pogajanja za to že v teku.

V narodnem zboru je otvoril sejo predsednik Seitz in naznanil, da je poslanec Fink odložil svoje mesto kot začasni predsednik narodnega zbora. Nižjeavstrijski deželni odbor je sklenil dati narodnemu zboru milijon kron.

Dr. Sylvester je predlagal protest proti Andrasjeviji not; poslanec Mataja se mu je pridružil; poslanec Ellenbogen je označil odpad od Nemčije kot sramotno verolomstvo. Baron pl. Pantz je predlagal, naj se v notu Wilsonu sprejme točka, ki zahteva samoodloboeno pravico tudi za Nemce na Ogrskem. Dalje je stavil predlog v prid Nemcem v Bukovini in protestiral proti Wilsonovi noti. Misel zveze avstrijskih narodov odklanja.

Pri glasovanju so sprejeli Wilsonovo noto in Sylvestrovo resolucijo.

Nato je Renner poročal o ustavnem načrtu.

Poslanec Freissler je naznanil, da sta se 30. oktobra konstituirali severna Moravska in severna Slonija kot samostojna nemško-avstrijska pokrajina »Sudeten«, ki je priznala nemško-avstrijski narodni izbor kot edini zakonodajni zastop.

Med govorniki je poslanec Waber zahteval korakov proti pritisku na Nemce na Češkem in če treba represalij proti češkim uradnikom. Poslanec Hummer je predlagal, naj se narodni izbor obrne na Nemčijo, da v sporazumu z nemško-avstrijskim državnim svetom prevzame varstvo nemško-avstrijskega državnega ozemlja. Končno je predlagal, naj se vsi nemški pripadniki armade in mornarice postavijo pod izključno oblast nemško-avstrijske države.

Poročevalec Renner je v zaključnem govoru izjavil, da vprašanja dinastije, dvorne uprave in vsega, kar zraven spada, namenoma niso postavili na dnevni red, ker morajo o tem odločiti vsi narodi monarhije.

Nato so ustavni načrt soglasno sprejeli, ravno tako resolucijo o ustanovitvi narodnih gard.

Sledila je volitev predsednikov ter so bili izvoljeni Dinghofer, Hauser in Seitz.

Kot tretja točka je bilo na dnevnem redu poročilo o posredovanju dela in delavskem varstvu ter so sprejeli primerne sklepe. — Nato so razpravljali o prehrani; poročevalec Eldersch je izjavil, da je sedaj najnujnejša naloga, da se začne pogajanja s česko-slovaškim narodnim svetom in poljsko vlado zaradi dovoza živil, posebno krompirja. Iz Nemčije je na potu 1000 vagonov moke. Poljožaj za enkrat ni obupen. — Dr. Ofner je poročal o predlogih za upostavo polne tiskovne, društvene in zborovalne svobode, nakar so vse predloge brez debate sprejeli.

Koncem seje je predsednik Seitz naznanil, da je adposlala Nemčija nadaljnih 10.000 ton moke ter obljubila pomoč v bodoče.

Oklic nemško-avstrijskega državnega sveta na nemški narod v Avstriji naglašja, da je postala nemško-avstrijska država živa resnica, ki se bo poslej sama vladala. Sviri proti nasilnostim nasproti dosedanjim oblastem kakor tudi nasproti pripadnikom drugih narodov. Vlada Nemške Avstrije bo dala narodnim manjšinam v nemškem ozemlju častno zaščito in pričakuje enakega ravnanja od drugih narodnih vlad. Nemško ljudstvo naj bo mirno in naj ne obtežuje miru, ki se bo sklenil v sporazumu z nemško državo.

Omejitve prometa z Nemčijo.

Dunaj, 30. Ravnateljstvo državne železnice ne vozijo svojih tovorov več v Tesko in Avstrijo čez Solnograd in Tirolsko še ni moten, pač so pa zaprli osebnemu prometu mejo pri Tišinu. Blagovni promet iz Prusije v Avstrijo-Ogrsko so Prusi na gotovih točkah ustavili. Saške državne železnice ne vozijo svojih tovorov več v Tišinj.

Ententa in Avstrija.

Rotterdam, 30. oktobra. »Daily Chronicle« sporoča: Ententa bo stavila Avstriji-Ogrski, kakor se sodi, ravno take pogoje, kakor bolgariji, da jo zasedejo čete sporazuma. Če bi se Nemci odločili, da nadaljujejo vojsko, je zelo lahko mogoče, da vpadе ententa čez avstrijsko ozemlje v Nemčijo. V ta namen razpolaga s celo italijansko armado.

Avstrijska nota v Washingtonu.

Washington, 30. (K. u.) Avstrijsko-ogrsko noto je dobilo švedsko poslaništvo, da jo izroči državnemu oddelku.

Iz Nemčije.

Nemci proti — posebnemu miru.

Velenemci in nemškutarji so razburjeni in ogorčeni, ker je ponudila Avstrija samostojno mir. Nemški veleposlanik na Dunaju grof Wedel hujska proti posebnemu miru, kar more. Časnikarjem je rekel, da ga je presenetilo, ker so ponudili poseben mir. Socialno demokratično nemško časopisje zastopniku Nemčije priporoča, da naj se previdneje izraža.

Wolffov urad je 28. t. m. sporočil uredništvu, da je z ozirom na ponudeni poseben mir avstrijske vlade Nemčija zdaj odvezana ozirati se na c. in kr. vladno. Posledice se že kažejo. Časopisje v Nemčiji ne izraža niti besedice proti avstrijskim narodom; neusmiljeno pa maha po avstrijski-ogrski vladi. Od »Vorwärtsa« do konservativnih časopisov napadajo habsburško krono, češ, da se je hotela na tak način rešiti. Nemčija nima ničesar več opraviti s c. kr. vladno, marveč zgolj z avstrijskimi narodi.

Na celem svetu zdaj ni nobene države več, ki bi priznavala obstoj avstrijske-ogrske vlade.

Izpopolnjevalna nota Nemčije Wilsonu.

»Frankfurter Zeitung« sporoča iz poučenih krogov, da poslali Wilsonu noto v obliki spomenice, ki pojasnjuje Wilsonu ustavne spremembe v Nemčiji.

Pred odstopom cesarja Viljema.

Berlin, 30. Tekom današnjega dne se je v političnih krogih zelo odločno govorilo, da bo cesar Viljem odstopil, a da nastaja ostane.

Sprememba bavarske ustave.

Monakovo, 30. Krona se je odločila da pritegne ljudsko zastopstvo na Bavarskem k vladnim poslom. Kralj bo razpustil sedanje ministrstvo. Dosedanji predsednik ministrskega sveta pl. Dandl bo sestavil novo vladno v sporazumu s strankami deželnege zbora.

Kühlmann načelnik nemške mirovne delegacije.

Berlin, 30. (T. K.) »Lokalanzeiger« sporoča: Merodajni krogi nameravajo po veriti vodstvo delegacije na mirovnem kongresu bivšemu tajniku zunanega urada dr. pl. Kühlmannu.

Pogoji entente Nemčiji.

»Manchester Guardian« sporoča, da zavezniški pogojev premirja najbrže pred koncem sedanjega tedna ne bodo naznanili. Vsak prihaja zdaj s svojimi pogoji. Verjetno, toda gotovo ni, da bodo zahtevali, naj se zasede Essen in izroči nemška mornarica. V glavnem se bodo stavili Nemčiji ti-le pogoji: Zavezniški zasedejo Alzacijo-Loreno in črto ob Reni z gotovimi mostiči na desnem bregu reke. Ozemlje severno od Lorene se zasede le začasno, da se zavarujejo mostišča in onemogoči odpor Nemčije. Najbrže bodo zahtevali, da se v Essenu ustavi delo. Nevtralni odbor bo moral skrbeti za to, da se izpolnijo vsi pogoji. O morebitnih pogojih se nazarj ne ujemajo. Sovražne podmornike bodo zavezniški internirali v svojih pristaniščih. Angleži bodo zahtevali še več.

Versailleski posveti.

»Lokalanzeiger« sporoča iz Genfa: Lloyd George in Balfour sta bila v Parizu, da določijo pogoje Nemčiji. Dalje so se tudi posvetovali o posojilih, ki jih zahtevajo slovanske države bivše Avstrije, katere bodo dovolili Američani. V varnost posojil bo ententa v gotovi meri nadzorovala avstrijske zaklade v zemlji.

Poljska likvidacijska komisija.

Dunaj, 30. (K. u.) Dne 28. t. m. so zborovali v navzočnosti poljskih ministrov dr. Glabinskega in Grabskega poljski poslanca iz Galicije in iz vzhodne Slezije. Bila je sprejeta resolucija, da se ustanovi za poljske pokrajine v monarhiji, ki že pripadajo poljski državi, likvidacijska komisija 23. članov z vodstvom v Lvovu, ki prevzame vse posle. Poljsko vlado v Varšavi smatrajo za zastopnico od zunaj, ki je pooblaščen, da sklene mir. Komisija je pooblaščen, da izvede povratek kadrov poljskih vojakov in odpravo ptujih čet iz dežele. Živila se smejo izvažati le z dovoljenjem likvidacijske komisije. Dokler se ne konstituirajo komisija, bodo vodili njene agende Daszynski, Tertil, Skarbek in pa Wittek v Krakovu.

Kapitulacija Turčije.

Berlin, 30. (K. u.) »Vossische Zeitung« izve nastopno o pogojih turške kapitulacije: Carigrad naj se ententi prepusti kot oporišče njenega brodogoja. Dardanelске trdnjave se morajo porušiti, Batum in Baku se morata predati ententi. Častniki in moštvo ententnih armad, ki so turški ujetniki, se morajo izročiti ententi. Arabski šejki, ki so se v Hedžasu in v Jemenu borili zoper Angleže, morajo položiti orožje.

Italijansko poročilo.

Dunaj, 30. okt. (K. u.) Nasprotnik je bil prisiljen opustiti svoje postojanke na višinah levega Piavinega brega. Od naših energično zasledovan, se je umaknil. Osvojen so Valdobbiadene, San Pietro di Barbozza, Farra di Soligo, Pieve di Soligo, Colalto, Refrontolo, Mareno di Piave in Fontanelle. Zjutraj so naši oddelki zasledovali nasprotnika, ki je v zrak pognal mostove čez Fontanelle ter vkorakale v Conegliano. Na severu so naše čete na Piavini desni bregu po živahnem boju prekorale potok Calino. V okolici Grappe se vrše trdi boji. Od tam javljajo več tisoč ujetnikov. Število uplenjenih topov znaša 150. Med njimi je več topov težkega in urednega kalibra.

Narodni praznik po deželi.

Kamnik.

Prvi narodni praznik, res nepozabni praznik v zgodovini našega ljudstva, je Kamnik najslajnejše obhajal. Naše ljudstvo je to pot dokazalo, kako težko in željno je pričakovalo tega dneva, ko je prvokrat po stoletjih zatiranja in trpljenja, praznovalo dan vstajenja in narodne svobode. Nepopisno navdušenje je vladalo vsepovsod, ki je v njem ljudstvo dalo duška svoji radosti, da je svobodno ljudstvo na svoji zemlji svoj gospodar. Ta dan je izpričal, da je naše ljudstvo politično dozorelo, narodno zavedno in edino, kulturno tako visoko, da je vredno svobode, ki mu je zasijala. V nas vseh je ta dan utrdil neomajno prepričanje, da je naše ljudstvo kos velikim nalogam, ki ga čakajo v bodočnosti.

Velika narodna slavnost se je pričela s cerkvenim opravilom v krasno razsvetljeni župni cerkvi, kjer se je zbralo toliko udeležencev narodnega slavlja, da je bila ista docela polna. Sv. mašo je daroval g. kanonik in dekan Iv. Lavrenčič. Po cerkvenem opravilu se je izpred Kamniškega doma vršil veličasten manifestacijski obhod po mestu. V sprevodu so šla vsa domača narodna in izobraževalna društva, društva iz sosednih župnij Mekinj in Nevelj, pevski zbor, gošpe, gospodične ter gospodje v narodnih nošah in mnogobrojno občinstvo iz mesta in okolice. Najlejša je bila pa sku-

pina v narodnih nošah. Ta je dala sprevidu pravi sijaj. Sprevod, ki se je pomikal v najlepšem redu po mestu, je končno obstal pred Kamniškim domom. Na okusno okrašenem pomolu Kamniškega doma se je nato zbral odbor Narodnega Veča. Predsednik g. dr. Šubelj je v kratkem, a pomenljivem nagovoru nagovoril navzoče, poudarjajoč važnost zgodovinskega dneva, ki ga obhaja naš narod. Pevski zbor pa je zapel poleg drugih narodnih pesmi našo narodno himno: Lepa naša domovina, ki jo je na stotine broječa množica navdušeno pela ter zila v njo svojo radost radi narodne probe.

Mirno, slavnostno razpoloženo je ljudstvo odhajalo od Kamniškega doma, zavedajoč se, da stopa v novo življenje.

Radovljica.

Narodni praznik se je izvršil v našem mestu kar najslajnejše. Vse bližnje okoliške občine so bile zbrane v svojem gorenjskem središču: naš razsežni trg je bil prepoln navdušenega ljudstva. Veličasten je bil obhod po v slovenske zastave odeltem metu in Predtrgu. Zastopani so bili vsi stanovci, vse stranke: naša narodna duhovščina, učitelstvo, uradništvo, naši vrli župani in odborniki, naš gorenjski kmet in obrtnik. Naše zavedno žentstvo in upolnoma mladina! Krasen okvir celemu sprevodu so delale slikovite narodne noše naših deklet in fantov ter pisani kroji Orlov in Sokolov — in slovenska pesem ni še nikoli tako sešla v srce kot ta dan! Več govornikov kakor super. Ambrož, prof. Dolžan, dr. Jane, obč. svetovalec Jane, notar Pegan, dr. Triller, ravnatelj Spitzer so na raznih točkah govorili ljudstvu o vstali Jugoslaviji. Zadnji govornik domači g. župan upravitelj Fatur je zaključil leno slovesnost z iskreno prošnjo, naj bi Vsemogočni iz nebes doli blagoslovil našo mlado državo Jugoslavijo, da bi se leno razvila, zelenela, cvetela, rodila obilo sadov, da bi bila res srečna pod svobodnim solncem!

Bohinjska Bistrica.

V zvesti in zavedni pokorščini do Narodnega veča se je tudi tukajšnje prebivalstvo z veseljem odzvalo pozivu, da praznuje torek, 29. okt. t. l. kot narodni praznik. Na predvečer tega dne je na lepo razglednem griču nad vasjo zopet po dolgih letih zatajevanja zaplamltel prvi kres. Pred občinskim domom se je zbralo mahoma nad 100 ljudi. S himno »Lepa naša domovina« se je otvoril sprevod z bakljami, z lamijoni, z narodnimi zastavami in godbo. Množica je skoro narasla nad 600 ljudi — vsa vas — in navdušeno klicala slavo našim voditeljem, osvoboditeljem in lepši bodočnosti troedinega jugoslovanstva. Ljudstvo je priredilo razsvetljavo samo od sebe, nepozvano, in obhod se je vršil na zelo slovesen način. Pri kresu, kjer so pevci zapeli še nekaj pomenljivih pesmi, se je narod razšel. Manifestantje so vzdržali vzorno disciplino in dokazali svojo zrelost in umevanje. V torek so bile povsod razobešene narodne zastave in zaprte vse gostilne in trgovine.

Šoštanj.

V Šoštanju se vrši v nedeljo, 3. nov. narodni praznik. Ljudstvo in gostje se zbirajo ob 9. uri pri farni cerkvi, kjer se ves sprevod sestavi. Na čelu spreveda bratje Sokoli na konjih z jugoslovanskimi zastavami in lovorjevimi vencji, za njimi trobentač, godba, pevski zbor in bratje Sokoli na konjih, v rokah bandera s primernimi napisi, okinčana z bršlanom, cvetkami in trobojnicami, vsa šolska mladina s šolsko zastavo in vsi z malimi slovenskimi in srbskimi zastavicami, ujetniki s šopki; skrbljivo je tudi, da dobijo vsi udeleženci jugoslovanske kokarde. Sprevod se pomika od farne cerkve mimo vile gosp. dr. Mayerja na glavni trg, kjer bo slavnostni govor in petje jugoslovanskih himen. Pred manifestacijskim obhodom se vrši slavnostna maša. Narodni odbor je prevzel celo vrsto nalog, da bo proslava našega vstajenja in preporoda čim veličastnejša. Doseglo se bo, da bodo zastave visele tudi z občinske hiše in hiš naših nemških so državljani, koder se bo pomikal sprevod. Dale se bo vde vplivalo, da dobe ujetniki ta dan pobjoljšek. Udeležbo so obljubili naši vrli kmetje iz bližnje in daljne okolice, deloma peš, deloma na okrašenih vozovih, dalje vse bližnje požarne brambre, bratska sokolska društva z zastavami, katera tem potom na udeležbo še enkrat iskreno vabimo. Zlasti prosimo pevce za udeležbo. Prišel je vstajenja dan, verige strl je Jugoslovan! — Prihitite vsi na ta dan v Šoštanj, da damo duška svojemu veselju po toliko težkih letih suženjstva, da je prost naš rod, na svoji zemlji svoj gospodar. Naj se razlega do neba: Svobodna Jugoslavija!

Politične novice.

+ Pruska pravičnost. Da hoče od Nemcem in Mažarov vse stran, v tem sta se imenovana naroda lahko temeljito prepričala. Trpljenje Slovanov in Romanov je bilo javnosti precej znano, skoro čisto novo pa je, kar slišimo o Dancih. In mora-

mo reči, da ta stvar dela Nemcem sramoto pred celim svetom. Leta 1866. se je namreč prebivalstvu severnega Slezvika ob priliki sklepa miru med Avstrijo in Prusijo obljubilo, da se lahko združi z Dansko, ako to želi. Obljubil se je plebiscit, ki se je n. pr. izvedel pri beneških Slovincih v Avstriji istega leta in jih priklopil Italiji, ker sta za Avstrijo glasovala samo dva človeka. Prusija pa tega obljubljenega glasovanja ni hotela izvesti, ampak je začela — danski živeli zatirati in izganjati iz dežele. »Z jezikovno naredbo iz leta 1876. in s šolsko naredbo iz leta 1878. je postala uprava s sodišči vred popolnoma nemška, šola pa napol nemška. Jezikovna naredba iz leta 1888. je izvedla jezikovno zatiranje do konca. Pruska izganjalna politika danskih podanikov je zavzela pod pruskim ministrom Kölllerjem naravnost gorostasne dimenzije. V Kölllerjevi dobi je bilo izgnanih iz severnega Slezvika 800 do 1000 oseb. Izgnanija so zadelo dostikrat revne uslužbenke... Ko je bil Kölller nekoč vprašan, kateri zakon so prekorali danski uslužbenki, je odgovoril: »Nobenega; a z izgnanjem so zadeti njihovi fanatični gospodarji.« Kölller je hotel — kratko povedano — gospodarsko uničiti dansko misleče kmete in rokodelce. — A to brutalnemu nasilnostnemu politiku Kölllerju še ni zadoščalo. Hotel je zadeti ne samo dansko misleče delodajalce, ampak tudi dansko misleče stariše. Napade na pravo starišev je označil M. Mackeprang (»Nordschleswig von 1864 bil 1911«, Diederichs, Jena) za »najgroznejše izrodke Kölllerjeve politike«. In nadaljuje dobesedno: »Opirajoč se na nekatere razsode komornega sodišča, ki so priznale sodiščem pravico, vzeti vzgojevalno pravico materi iz »važnih razlogov« in zaeno določale, da se more ta pravica odvzeti tudi očetu, če je telesno in dušno blagostanje otrok v veliki nevarnosti, je izdalo »Nemško društvo« oklic na vse varuhe, občinske in uradne predstojnike itd. V tem oklicu so se pozivale imenovane osebe, naj naznanijo vse slučaje protinemske vzgoje »nemudoma sodišču s predlogom, naj se vzame starišem vzgojevalna pravica«. In kaj je dosegla ta pruska »politika trdne roke«? Skokoma se je dvignilo število danskih volilnih, šolskih in jezikovnih društev! Dosegla je, da sedaj ob koncu svetovne vojne zopet oživi dansko vprašanje na Danskem in v severnem Slezviku. (»Arbeiter-Zeitung«, 25. okt. 1918.)

Dnevne novice.

— Munificentni dar našega vladike »Narodni galeriji«. Ljubljanski knezoškof dr. Ant. B. Jeglič je na dan našega narodnega praznika velikodušno naklonil naši »Narodni galeriji« kneževski dar 20.000 K. — Naj bi se tudi drugi naši imovitejši rodoljubi spomnili tega eminentno narodnega društva. — Slava našem vladiki!

— Osrednji odbor za Narodno obrano v Ljubljani daje vsa pojasnila glede ustanovitve Narodne obrane. Njemu se mora vsaka ustanovitev Narodne obrane sporočiti.

— Občni zbor »Akademičnega društva slovenskih tehnikov na Dunaju« se vrši v soboto, 2. novembra t. l. ob 7. uri zvečer v »Budjejeviški pivnici« v IV. okr., Schleifmühlgasse.

— Krajevni odbor NS. v Idriji. V nedeljo popoldne smo sestavili tu NS.; v njem imajo soc. demokrati štiri zastopnike: dr. Lončar, Straus, Bajt, Treven; S. L. S. pa ima: Svetličič Leop., Kavčič Jakob in Rupnik Peter; J. D. S. ima: notar Tavzes, Drag. Lapajne, Poljanec. V njem so zastopani skoro vsi stanovci. V lepi bratski slogi smo pričeli novo dobo. Bog dal, da bi tudi nadaljevali v novem duhu.

— Planina pri Vipavi. 20. žrtev vojne v naši fari je mladenič Jožef Marc iz Kobolov št. 101. 19 leten je šel leta 1914. v Karpate, kjer je bil prvokrat ranjen. Januarja 1916 je bil od šrapnela drugič ranjen in sicer v desno nogo. Šestkratno operacijo je moral reževe prestati, nazadnje so mu morali odrezati nogo. V invalidni šoli v Ljubljani ga je pa dne 23. oktobra t. l. pobrala pljučna kuga. Bil je vzgleden krščanski mladenič in vnet prijatelj našega časopisa. Malokdo je hodil tako strašno križev pot v tej vojni kakor on, zato so mu nebesa gotova. Njegove vzgledne narodne in krščanske starše pa naj tolaži ljubi Bog. — Španska bolezen je pobrala pri nas šestletno Angelo Poljšak. Premnogo jih še boleha. — Vzeli so nam zopet deset glav goveje živine in pet kvintalov krušnega žita, tega pa noben posestnik nima do novega leta. Mesa pa že drugo soboto nismo dobili, kako to?

— Prošnja. Bivši vojak, oženjen, z 1 otrokom, sedaj brez kruha in službe, prosi službe za katerega vratarja ali slugo. Izpučen je tudi v ključavničarski in kovaški obrti, katero pa radi rahlejšega zdravlja ne more trajno izvrševati. Kdor bi ga hotel vzeti, naj se oglasi pri uredništvu »Slovenca«.

— Mesto venca na grob prof. Fr. Rebola so darovali njegovi bivši učenci 210 K,

in sicer Vajeniškemu domu v Ljubljani 90 K za Krekov spomenik 40 K, za sklad SLS 40 K za oslepele slovenske vojske 40 K.

Liubljanske novice.

Poziv.

Vsi moški sodržavljeni od 17. leta naprej se pozivljajo, da se priglase prostovoljno za vstop v narodno obrano. Priglašajo se na mestnem magistratu (posvetovalnica) v petek, dne 1. novembra 1918 od 9. do 12. ure dopoldne ter od 3. do 6. ure popoldne in v soboto, dne 2. novembra 1918 od 9. dopoldne do 1. popoldne.

Dolžnost vsakega zavednega Jugoslovana je v današnji veliki dobi, da se priglasi v narodno obrano.

V Ljubljani, 31. oktobra 1919.

Dr. Ivan Tavčar, župan.

Ij Slovenska služba božja. Od jutri dalje bo v stolnici edino le slovenska služba božja. Jutri bo imel prvi ob pol 10. uri dop. slovensko pridigo presvetli knezoškof dr. Anton B. Jeglič.

Ij V imenu zakona! Deželno sodišče ljubljansko je imelo danes, dne 31. oktobra 1918, sporno razpravo v pravni zadevi Ignacija Demšarja proti nedoletni Julijani Demšar ad Cg. I. 168/18. Senatu je predsedoval deželnosodni nadsvetnik dr. Oton Papež, sodnika sta bila deželnosodna svetnika Božidar Bežek in Fran Regally, zapisnikar dr. Jakob Hodžar ter zastopnika strank dr. Alojzij Kokalj in dr. Josip Jerič. Sporna zadeva se je končala z razsodbo, ki je bila takoj proglašena. Proglašena je bila »v imenu zakona« in je to prva razsodba ljubljanskega deželnega sodišča, ki je bila izrečena s tem začetkom. Ta razsodba je torej za nas Jugoslovane zgodovinskega pomena.

Ij Osrednji odbor narodne obrane v Ljubljani« se je konstituiral sledeče: predsednik dr. Pavel Pestotnik, podpredsednik Jožef Pirc, načelnik Pavel Keržan, načelnikov namestnik Janko Kovačič, tajnik Franc Ramovš. Odbor: dr. Oton Fettich-Frankheim, Rudolf Rozman, dr. Natlačen Marko, Burgštaler Tomo, Poženel Albert, Cegnar Janko, Aleksander Jeločnik, Josip Turk, I. Lavtizar. Odbor se po potrebi dopolni.

Ij Glasbena Matica. Pevski zbor poje na Vseh svetnikov dan ob 3. uri popoldne na grobeh v vojni padlih vojakov in ob 4. uri na grobu jugoslovanskega apostola dr. Janeza Evangelista Kreka žalostinke.

Ij Šole še ne bo. V zjutranji izdaji smo sporočili, da se prične šola že 5. novembra. Toda vsled nastalega položaja se šolski pouk preloži na poznejši čas. Kedaj, bomo poročali.

Ij Čevljarska zadruga v Ljubljani in okolici vabi gg. člane na sestanek, ki se vrši v nedeljo, 3. nov. 1918, točno ob 2. uri popoldne pri g. Mraku, Rimska cesta št. 4. Prosi se obilne udeležbe.

Prosveta.

pr Iz gledališke pisarne. Danes, v četrtek, se vrši na odru generalna skušnja za »Hamleta«, vsled česar ostane gledališče zaprto. Jutri, v petek, 1. novembra, na praznik Vseh svetnikov, se uprizori »Hamlet« izven abonementa. — V soboto, 2. novembra, bo »Hamlet« ponovil za A-abonemente. — Glede slavnostne predstave minolega torka zvečer se pripominja, da je bila prvotno določena za A-abonement. Ker se je pa prišlo toliko zunanjih dostov, da bi bili napolnili sami vse poslopje, in se je moralo ustreči zlasti ravnatelj reflektantom na lože in parterne sedeže, se je vodstvo gledališča vzlic notici v listih (ki je ni bilo mogoče več popraviti) odločilo za predstavo izven abonementa. A-abonenti naj oprostite, da se je to zgodilo, a drugače ni bilo možno ukreniti. — Gledališko vodstvo išče muzikalno naobraženo gospoda ali gosposi, ki bi bil pripravljen sprejeti mesto opernega siflerja oziroma siflerke pri Narodnem gledališču. Reflektanti naj se zglašajo v gledališki pisarni. — Istotako se iščejo tudi oderski delavci. Vsi, ki bi bili pripravljeni sprejeti ta posel, naj se tudi priglase istotam.

Aprovizacija.

a Inozemsko meso. Mestna aprovizacija bo oddajala inozemsko meso v soboto, 2. nov. iz v ponedeljek, 4. nov. od 1/7. do 9. jutraj v cerkvi sv. Jožeta.

a Meso na zelene izkaznice B. Stranke z zelenimi izkaznicami B prejmejo goveje meso v soboto, dne 2. novembra in v nedeljo, dne 3. novembra v cerkvi sv. Jožeta. Določen je ta-le red: V soboto, 2. nov. popoldne od 1. do 1/2. št. 1—200; od 1/2. do 2. št. 201—400; od 2. do 1/3. št. 401—600; od 1/3. do 3. št. 601 do 800; od 3. do 1/4. št. 801—1000; od 1/4. do 4. št. 1001—1200; od 4. do 1/5. št. 1201—1400; od 1/5. do 5. št. 1401—1600. V nedeljo, 3. nov. dopoldne od 8. do 1/9. št. 1601—1800; od 1/9. do 9. št. 1801—2000; od 9. do 1/10. št. 2001 do 2200; od 1/10. do 10. št. 2201—2400; od 10. do 1/11. št. 2401 do konca.

a Aprovizacija južne železnice. Konsumenti se opozarjajo, da pridejo po zelje v glavah no sobote, ker pozneje se ne bo delilo več. 1 kg stane 56 vin.

a Zelnate glave za zamudnike. Stranke, ki še zdaj niso dobile zelnatih glav, dobe nakazila v pisarni mestne aprovizacije na Poljanski cesti št. 13.

Naša se je donarnica z manjšo vsoto donarja. Dobi se na Sv. Petra cesti 74, pritičje.

Mesto vsakega drugega obvestila.

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je po božjem sklepu naš iskreno ljubljani soprog in preblagi, skrbni oče, tast, stric in svak, gospod

Ferdinand Omeic

deželni računski svetnik v p., imejatelj častne kolajne za 40 letno zvesto službovanje, častni predsednik šentpeterske Vincencijeve družbe v Ljubljani,

danes ob 11. uri dopoldne po kratki mučni bolezni, v 71. letu starosti, previden s svetimi zakramenti za umirajočega, popolno vdan v voljo božjo, izročil Stvarniku svojo blago dušo.

Zemeljski ostanki draga pokojnika se prepeljejo v petek, dne 1. novembra 1918 ob pol 2. uri iz hiše žalosti Pred škofijo št. 7 k večnemu počitku pri Sv. Križu, kjer se položi v lastno gomilo.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v raznih ljubljanskih župnih cerkvah. Pokojnika priporočamo v molitev in blag spomin.

Venci se na izrecno željo pokojnikove hvaležno odklanjajo.

Globoko žalujoča rodbina OMEJČEVA s sorodniki.

Potrli globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naš preljubljeni soprog, oče, brat, nečak, bratranec in svak, gospod

Rudolf Zeball

▼ Červinjaun dne 17. oktobra po daljši in mučni bolezni, dobljeni na vojnem polju, mirno v Gospodu zaspal.

Truplo predragega pokojnika se je položilo začasno dne 18. oktobra na vojaško pokopališče v Červinjanu in se pozneje prepelje v rodbinsko rakev v Kranj.

Svete maše zadušnice se bodo darovale v raznih cerkvah.

Jedinščina-Rudnik-Kranj, dne 30. oktobra 1918.

Rezi Zeball roj. Lužar, soproga. — Rudi, sinček. — Franc, posestnik in trgovec, brat. — Mici, sestra. — Vsi ostali sorodniki.

Zahvala.

Povodom smrti našega nad vse ljubljenega sina oziroma brata, velečastitega gospoda

Frančiška Ks. Jezerec

kaplana v Metliki

se čutijo njegovi starši in brat dolžni izreči najsrčnejšo zahvalo velečastitemu gospodu proštu Fr. Dovganu, velečastitemu gospodu prodekanu p. Valerijanu Učaku za gniljivi govor, velečastitemu gospodu kaplanu p. Paulinu Bitnar, sl. pevskemu društvu, sl. šolskemu vodstvu, Marijini družbi, z eno besedo vsem, ki so nepozabnega ranjkega tolažili v zadnji uri, kakor tudi za spremstvo tako vsej duhovščini, kakor sploh vsem, ki so izkazali bridko zadeti rodbini sočutje.

Škofja Loka - kolodvor, 30. oktobra 1918.

Zalujoča rodbina JEZEREK.

Vsemogočnemu se je dopadlo, odpoklicati v raj med anjele našega ljubljanka

LEONA

v nežni starosti sedmih let po kratki, mučni bolezni.

Pogreb najdražjega sinčka bo v četrtek, dne 31. oktobra ob 2. uri popoldne na pokopališču v Črnomlju.

Ljubljana-Črnomelj, 29. oktobra 1918.

Albina Prezelj roj. Praprotnik, mati. — Fran Prezelj, davčni upravitelj, oče. — Marjan, Boris, bratca.

Prodekan Valerian Učak obvešča vse prijatelje in znance, da je njegov predragi jedini brat, gospod četo-

Rudolf Učak

zapisnikar pri vojnem sodišču

umrl 27. oktobra v rezervni bolnici v Briksenu na Tirolskem ter bil ravnatom pokopan 29. t. m.

Njegova duša bodi priporočena v molitev in spomin pri sveti maši.

Podzemelj v Belokrajni, 30. oktobra 1918.

Zahvala.

Za premnože dokaze iskrenega sočutja v bolezni in ob smrti našega ljubljenega sina oziroma brata, strica, svaka itd.

Franca Gregorc

ter za darovane vence in šopke, zlasti pa za vso požrtvovalnost gospodov zdravnikov in g. Klemenčiča, tvorničarja v Kandiji, izkazano ob času bolezni ter za vzorno preskrbo sprevoda, dalje za udeležbo Sokolu in Sokolicam, pevcem za gniljivo petje, prečastiti duhovščini, novomeškemu gosp. županu in obč. zastopu, uradništvu ter ostalim znancem in prijateljem za mnogobrojno spremstvo na zadnjem potu blagopokojnika, izrekamo tem potom našo najiskrejšo zahvalo.

Novomesto, dne 24. oktobra 1918.

Rodbina GREGORC in dr. CELESTINOVA.

Potrli globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša nad vse ljubljena mama, gospa

Terezija Marc

po kratki bolezni 27. oktobra ob pol 12. uri dopoldne mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb pokojne bode v torek ob pol 5. uri popoldne.

Ajdovščina, 28. oktobra 1918.

Zalujoči: Jožef, Ivan, Albin, sinovi. — Marija poročena Kobal, Terezija, Frančiška, hčere. — Ivan Kobal, zet. — Jožka, Zorko, Silvija, Zarko, vnuki in vnukinje.

Marija Marc roj. Pilon, nevesta. — Marija Žigon, sestra.

Potrli globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je Vsemogočni poklical v boljše življenje našo iskreno ljubljeno, predobro soprogo oziroma mamico, sestro, svakinjo, teto in hčer, gospo

Josipino Kostelec

ki je danes, po kratki, mučni bolezni, v starosti 25 let, zapuščajoč tri otročičke, previdena s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne rajnice se vrši v sredo zjutraj ob 8. uri v št. Rupertu.

Blago pokojnico priporočamo v molitev in blag spomin.

št. Rupert, 28. oktobra 1918.

Rodbina KOSTELEK, CIMERMAN, BREZOVAR.

TVRDKA

H. Kenda

LJUBLJANA

naznanja svojim cenj. odjemalcem, da se trgovina dne 4. novembra zopet odpre.

Naznanjam, da izdelujem in predelujem

posteljne odeje.

Budilovsky, Vrhovčeva ul. 9. II.

Prašek za pitje in krmiljenje prašičev.

debeli prašiči

1 škatlja 5 K,
15 škatelj 65 K.

Pošilja se po povzetju. — Farm. labor. A. Beshert, Gradec, poštni predal 56.

4208

Jugoslovani!

Od 1. 11. 1918 pridejo zopet v promet

Slovanske igralne karte

domače, fino delo.

Naročila na debelo na:

„Komisijska prodaja slovanskih igralnih kart v Ljubljani“.

Prispevajte za sklad S. L. S.

Potrjim srcem naznanjamo žalostno vest, da je naš nad vse ljubljani in nepozabni sin, brat, gospod

Egidij Bulovec

v bolnici v Knittelfeldu, star 20 let, po kratki bolezni, dne 16. oktobra 1918, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika je bil 18. oktobra 1918 ob 3 uri popoldne iz bolnišnice na ondotno pokopališče.

BEGUNJE, 22. oktobra 1918.

Žalujoči ostali.

Izjava.

Izjavljam da je ženitbena ponudba gospoda Petra Majdiča železničarja, neresnična in izmišljena, ter se mu zahvaljujem, da je odstopil od sodnih skih potov in stroškov

Iv. L. železničar.

Sprejme se h gospodu pri Ormožu poročen, močan, trezen

čigar preteklost je neomadeževana in se mora dobro razumeti na srce. Prepisi naznanil se ne vračajo. — Ponudbe na H. Schweiger, Vinica pri Ormožu.

Išče se h gospodu pri Ormožu pobožna, razumna, močna

gospodinja

ki se dobro razume pri svinjereji in kletarstvu. Prepisi naznanil se ne vračajo. Ponudbe na H. Schweiger, Vinica pri Ormožu.

Želi se kupiti nov ali dobro ohranjen, močan, precej velik

koučeg

ali
potna košara
Cenjene ponudbe pod »Nujno 4206« na upravnistvo »Slovenca«.

Proda se koza
tretjič breja, čiste sanske pasme in enak leto star kozel. Cena 1000 kron.

Kupi
ozirno v zameno za živila, perutnino ali drobnico se vzame hišna zastava-trobojnica. — Ponudbe na Hotel Union, Dobrna pri Celju.

Zamenjam oziroma prodam

Hišo. v Gradcu

za enonadstropno hišo v Ljubljani.

Naslov pove uprava lista pod št. 4221

V NAJEM SE PROSI pripraven

lokal

za MEHANIČNO DELAVNICO, najraje v mestu ali v bližini. — Naslov naj se pove upravnistvu »Slovenca« pod 4222

deček za hlapca

navajen poljskega dela, od 14. leta naprej, se sprejme takoj proti dobri plači ali pa tudi za obleko in obutev pri LOVRO REBOLJU, KRANJ št. 24.

NAPRODAJ JE trgovska hiša

z večjo delavnico, velikim vrtom, z več sobami. V hiši je vodovod in električna luč. Leži v najbolj prometnem kraju na Gorenjskem. — Kje? pove iz prijaznosti uprava »Slovenca« pod št. 4203 ako znamka za poštino.

Srbečico, lišaje

odstrani prav naglo dr. Flesch-a izvorno zakonito zajamčeno »Skaboform« mazilo. Popolnoma brez duha, ne maže. Poskusni lonček 4 K, veliki lonček 6 K, porcija za rodbino 15 K. Zaloge za Ljubljano in okolico: Lekarna pri zlatem jelenu, Ljubljana, Marijin trg. Parite na varstveno znamko »Skaboform«!

Kislega zelja

v dobrih, močnih vinskih sodih po 200 kg s sodi vred po maksimalni ceni. Kje, pove Jndoli, Florjanska ulica 6.

Proda se

šva otročja rabljena vozička in dolga kuhinjska miza s predali, pripravna tudi za kako branjarjo.

TRŽAŠKA CESTA 11, II., levo.

Števerjansko županstvo pri Gorici razpisuje

Prosilci, odnosno prosilke, morajo prošnjam pridati dokaz, da so v pisarniški stroki izvežbane. Mesečna plača 280 K. Nastop službe s 15. novembrom.

Županstvo Števerjan, 26. 10. 1918.

Gerent: Lihar m. p.

500 kron

vam plačam, ako vaša kurja očesa, bradavice, otiščanci ne izginejo v treh dneh brez bolečin z mojim uničevalcem korenin »Rhabalsam«. — Lonček z jamstvenim pismom 3 K, 3 lončki 7 K, 6 lončkov 11 K. Na stotine zahvalnih in priznanih pism. Zobohol odstrani »Fides«, pri najtrdovratnejšem revmatičnem zoboholu, ko odpovede vsa druga sredstva, in pri votlih zobeh. Ako brez uspeha, denar nazaj. Cena 3 K, 3 tube 7 K, 6 tub 11 K. — Remony, Kolica (Kassa) I. Postfach 12 C 216, Ograka.